

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์
เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
Developing Problem-based Learning Activities associated with Online
Lessons in the topic of Law in Daily Life for Grade 10 Students

วรวัชร วรรณสุทธิ^{1*} และ มนตรี วงษ์สะพาน²

Worawat Wannasut¹ and Montree Wongsaphan²

^{1*} นักศึกษาปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ประสานงาน: 64010582026@msu.ac.th

¹ M.Ed. Program Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Associate Professor in Curriculum and Instruction department, Faculty of Education,
Mahasarakham University

*Corresponding Author: 64010582026@msu.ac.th

(Received: 2023-09-23; Revised: 2023-10-18; Accepted: 2023-12-28)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนสตรีศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ 2) แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา และ 3) แบบวัดความพึงพอใจที่มีผลต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และ t-test ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับ

บทเรียนออนไลน์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 80.02/89.14 80/80 2) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ มีทักษะการแก้ปัญหาทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X}$) = 4.78, SD = 0.38)

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน; บทเรียนออนไลน์; ทักษะการแก้ปัญหา, กฎหมายในชีวิตประจำวัน

Abstract

The objectives of this research were 1) to determine the effectiveness of problem-based learning activities associated with online lessons entitled 'The Law of Everyday Life' for grade 10 student in accordance with criteria 80/80, 2) to compare the problem-solving skills of the students before and after the lessons, and 3) to study the satisfaction of learners from teaching and learning through the online lessons. The sample in this research was 40 students from grade 10 room number 7, at Satri Sueksa School, semester 2, academic year 2022. The research tools included: 1) problem-based learning management plan combined with online lessons, 2) problem-solving skills test, and 3) satisfaction test affecting problem-based learning activities combined with online lessons. Statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, percentage, and t-test. The results of the study were as follows: 1) the effectiveness of problem-based learning management with online lessons for grade students 10 (E_1/E_2) was 80.02/89.14 which was higher than the set threshold of 80/80, 2) grade 10 students who studied through problem-based learning management together with online lessons had the problem solving skills higher than before studying at the statistical significance of .05, and 3) students who studied by using problem-based learning management together with online lessons for 10 graders overall had the highest level of satisfaction ($\bar{X}$), = 4.78, SD = 0.38).

Keywords: Problem-based learning, Online lessons, Problem solving skills,
Law in Daily Life

บทนำ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) กำหนดยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศให้บรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (ฉานินทร์ ณะเอม, 2558) ดังนั้นการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559) ที่มีเป้าหมายจะพัฒนาประเทศไทยในปี 2579 เป็นประเทศให้มีรายได้สูงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมด้วยการพัฒนาที่สมดุล 4 มิติ ได้แก่ มีความสมดุลในความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การมีสังคมที่อยู่ดีมีสุขและการเสริมสร้างภูมิปัญญามนุษย์ การพัฒนากำลังคนถือว่ามีสำคัญต่อผู้ที่อยู่ในช่วงวัยที่กำลังศึกษาซึ่งถือเป็นการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้กฎหมายในชีวิตประจำวัน

กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและการป้องกันการกระทำความผิดที่เกิดขึ้น ยิ่งหากบุคคลที่กระทำความผิดนั้นอยู่ในช่วงที่อยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียนย่อมส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมไปถึงผู้กระทำความผิดเอง โดยข้อมูลพบว่า เด็กมัธยมศึกษามีการก่อคดีกระทำความผิดสูงที่สุดในปี 2564 จำนวน 7,843 คดี รองลงมา ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาจำนวน 2,776 คดี และประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1,828 คดีตามลำดับ โดยเยาวชนมีแนวโน้มที่จะถูกจับในข้อหาก่ออาชญากรรมมากกว่าผู้ใหญ่ที่ก่ออาชญากรรมร้ายแรง อาชญากรรมเด็กและเยาวชนที่พบบ่อยที่สุดครึ่งหนึ่งในนั้นคือการจับกุมในคดีการโจรกรรม การทำร้ายร่างกายที่ไม่ถึงแก่ชีวิต และการใช้ยาเสพติด เป็นต้น (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) ซึ่งจะเห็นได้ว่าหากนักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวันก็ย่อมไม่สามารถรู้ว่สิ่งไหนควรกระทำหรือยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และก่อให้เกิดผลกระทบในภาพรวมของสังคม ดังนั้นการได้รับการศึกษาที่เกี่ยวกับกฎหมายในชีวิตประจำวันจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความเข้าใจเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่การมีส่วนร่วมในสังคมอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ในสถาบันการศึกษาในโรงเรียนยังกำหนดให้เกิดการเรียนรู้การสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นสาระวิชาหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่อดีต สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม สร้างความเข้าใจในการปรับเปลี่ยนทางสังคมตามยุคสมัยได้อย่างชาญฉลาด โดยสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบการเมืองการปกครองในประเทศ ลักษณะและความสำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งปัจจุบันสภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา ช่วงชั้นที่ 4 สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน พบว่า การเรียนการสอนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งนี้โดยมีสาเหตุของปัญหามาจากผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียน จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้การสื่อสารระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้เรียนขาดการปฏิสัมพันธ์และการโต้ตอบกับครูผู้สอน ผู้เรียนจึงไม่เข้าใจในเนื้อหาเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน เพราะในเนื้อหากฎหมายในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ในเนื้อหาอย่างละเอียด โดยปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ Problem-based Learning เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียน ที่สามารถค้นคว้าและคิดหาคำตอบตามกระบวนการเรียนรู้ด้วย Problem-based Learning ก็จะสามารถหาคำตอบของปัญหาหรือประเด็นที่สนใจ ปัญหาที่ซับซ้อน ต้องศึกษาค้นคว้า พัฒนา ตรวจสอบ อีกทั้งยังสนับสนุนให้ผู้เรียนมุ่งสร้างประสบการณ์ตรง จึงเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติฝึกทักษะการคิด เผชิญสถานการณ์ปัญหา วางแผนการเรียนรู้ และตรวจสอบกำกับการเรียนรู้ และการเรียนการสอนยุคใหม่จึงเข้ามามีบทบาทในการเชื่อมต่อระหว่างผู้เรียนและบทเรียนออนไลน์ ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น ถึงร้อยละ 30 มากกว่าการเรียนรู้โดยการฟังการบรรยายในห้องเรียนหรือจากการอ่านหนังสือและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นถึงร้อยละ 60 ของการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา, 2566)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะจัดการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงเนื้อหาในเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันโดยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสามารถแก้ไขปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและมีทางการเรียนที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยการพัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนออนไลน์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน วิชาหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์

สมมติฐานการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80
2. ทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนระหว่างก่อนและหลังโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน วิชาหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนในเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบงานวิจัย เป็นการวิจัยที่มีแบบแผนการวิจัยเชิงทดลองกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังทดลอง (One Group Pretest Posttest Design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 19 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 720 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/7 โรงเรียนสตรีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง จำนวน 8 แผน ใช้เวลา 14 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ 1) ศึกษาวิธีการแผนการจัดกิจกรรมวิชาหน้าที่พลเมือง เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ 2) วิเคราะห์เนื้อหา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง 2560 มาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้แบบคู่ขนานควบคู่กับการใช้ชุดกิจกรรมออนไลน์ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) กำหนดเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนสอนของแต่ละแผนจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ 4) สร้างแผนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ใช้เวลาในการสอนทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง ตามตัวชี้วัดและสาระสำคัญของหลักสูตร จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.2 แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน 4 ตัวเลือกจำนวน 15 ข้อ และแบบอัตนัยจำนวน 5 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสตรีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาหน้าที่พลเมือง 2) ศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ และกำหนดรูปแบบของข้อคำถามเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ 3) สร้างแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย จำนวน 15 ข้อ และเป็นแบบอัตนัยจำนวน 10 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยผู้เชี่ยวชาญจะตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและตามโครงสร้างของหน้าที่พลเมืองซึ่งคัดเฉพาะค่า IOC ที่มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน 4) นำคะแนนที่มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ

และคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ซึ่งอยู่ระหว่าง 0.22-0.80 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.85

3.3 แบบวัดทักษะการแก้ปัญหา เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน แบบอัตนัย จำนวน 12 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง คือ 1) ศึกษาคู่มือครู หนังสือเรียนและเนื้อหาวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการแก้ปัญหาที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำผลการประเมินแต่ละข้อมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 3) นำแบบทดสอบวัดทักษะในการแก้ปัญหา รายวิชาหน้าที่พลเมืองเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.981 และหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ตามวิธีการของวิทนีย์และซาเบอร์ (Whitney and Sabers) 12 ข้อ 4) จัดทำแบบทดสอบวัดทักษะในการแก้ปัญหารายวิชาหน้าที่พลเมืองเรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน เพื่อนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อ มีการสร้างดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อนำมากำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 15 ข้อ 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนทางภาษา และความถูกต้องของเนื้อหา พร้อมกับเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การศึกษา 3) หาดัชนีค่าความเชื่อมั่นที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ในภาพรวมมีค่า IOC เท่ากับ 0.820 4) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน จากนั้นนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยอธิบาย บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนและบทบาทของผู้วิจัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ และเตรียมความพร้อมของตนเองในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดทักษะการแก้ปัญหากับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

4.2 ขั้นตอนการทดลอง

4.2.1 จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ โดยใช้แผนการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน ซึ่งดำเนินการทดลองใช้เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้รายวิชา หน้าที่พลเมือง เป็นเวลา 14 ชั่วโมง

4.2.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เมื่อจบการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนต้องได้ร้อยละ 80 ขึ้นไปจึงถือว่าผ่านเกณฑ์

4.2.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนด ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบวัดทักษะการแก้ปัญหาและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการสอนในเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ในการหาประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้เรียน และใช้สถิติ t-test การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน วิชาหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัย

1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 80.02 และประสิทธิภาพ ของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 89.14 ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เท่ากับ 80.02/89.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายในชีวิตประจำวัน โรงเรียนสตรีศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตการพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เขต 1

คะแนน	n	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ E_1/E_2
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	40	64	24.38	80.02	80.02/89.14
ประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2)	40	64	57.05	89.14	

2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียน
ออนไลน์ โดยใช้ t-test (Dependent Samples)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้ปัญหาก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับ
บทเรียนออนไลน์

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนเรียน	40	24.38	3.77	40.852*	.000
หลังเรียน	40	51.73	3.07		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์
พบว่า มีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง กฎหมายใน
ชีวิตประจำวัน ที่เรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์
มีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3 วิเคราะห์หาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยกิจกรรม
การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับความพึงพอใจ
1. ข้าพเจ้าเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้จากครูได้อย่างชัดเจน	4.93	0.27	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคุณครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.57	0.51	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนการสอนบทเรียนออนไลน์สนุกสนานและน่าสนใจ	4.79	0.43	มากที่สุด
4. บทเรียนออนไลน์มีเนื้อหาที่เหมาะสม ไม่มากหรือน้อยเกินไป	4.86	0.36	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้ามีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานผ่านบทเรียนออนไลน์	4.86	0.36	มากที่สุด
6. บรรยากาศในการเรียนผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด	4.57	0.51	มากที่สุด
7. ข้าพเจ้าได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างเรียน	4.79	0.43	มากที่สุด
8. ข้าพเจ้าเกิดทักษะในการแก้ไขปัญหาจากโจทย์คำถามที่ครูสร้างขึ้น	4.86	0.36	มากที่สุด
9. ข้าพเจ้าได้แลกเปลี่ยนความเห็นกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน	4.79	0.43	มากที่สุด
10. เวลาที่ใช้ในการอธิบายหน้าชั้นเรียนมีความเหมาะสม	4.71	0.47	มากที่สุด
11. บทเรียนออนไลน์มีภาพและตัวอย่างที่น่าสนใจ	4.57	0.51	มากที่สุด
12. บทเรียนออนไลน์มีความน่าสนใจ	4.93	0.27	มากที่สุด
13. ข้าพเจ้าได้ฝึกและสามารถนำทักษะการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ได้	4.86	0.36	มากที่สุด
14. ครูให้ออกาสนักเรียนซักถามปัญหา	4.79	0.43	มากที่สุด
15. ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน	4.86	0.36	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.78	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรือง ภูหมายในชีวิตประจำวัน ที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้าพเจ้าเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้จากครูได้อย่างชัดเจนและบทเรียนออนไลน์มีความน่าสนใจ ($\bar{X} = 4.93$, $SD = 0.27$) อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคุณครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน บรรยากาศในการเรียนผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียด และบทเรียนออนไลน์มีภาพและตัวอย่างที่น่าสนใจ ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

1 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80.02/89.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ โดยการศึกษารูปแบบ วิธีการสร้างจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ ให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทดลอง และปรับปรุงก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เผชิญซึ่งปัญหาโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหา มีการออกแบบและพัฒนาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองที่ทำให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้และหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาได้อย่างชัดเจน โดยที่ครูผู้สอนนั้นมีส่วนร่วมน้อยที่สุดซึ่งสอดคล้องกับโกยสิทธิ์ อภิระติง (2562) ได้ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม พบว่า ประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 เนื่องจากได้มีการวิเคราะห์ศึกษารายละเอียดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหา เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดขอบเขตเนื้อหา ศึกษาหลักการออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์และศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อีกทั้งครูผู้สอนอาจนำผู้เรียนไปเผชิญสถานการณ์ปัญหาจริงหรือผู้สอนจัดสภาพการณ์ให้นักเรียนได้เผชิญปัญหา เพื่อฝึกกระบวนการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหานั้นอย่างชัดเจน เห็นทางเลือกและวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความไม่แน่ใจ เกิดทักษะกระบวนการคิดและ

กระบวนการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร คุ่มครอง (2561) ได้ศึกษาการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การที่มีค่าประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบวิธีการ สร้างจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนการจัดการจัดการการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด มาตรฐานการเรียนรู้ ให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน อีกทั้งเป็นการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการเรียนแบบกลุ่มเข้ามาช่วยทำให้นักเรียนช่วยเหลือ ตอบคำถามใน กลุ่มและระหว่างกลุ่มคนเรียนเก่งช่วยสอนคนเรียนอ่อน และมีการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนเมื่อ จบทุก ๆ เนื้อหาทำให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาได้เพิ่มขึ้น เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้เรียนทำ แบบทดสอบย่อยและทำคะแนนหลังเรียนได้สูง

2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีทักษะการแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้มีการจัดการจัดการ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานโดยใช้บทเรียนออนไลน์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับเนื้อหาการสอนเพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมนอกจากเนื้อหาในหนังสือวิชาหน้าที่พลเมือง ระดับชั้น 4-6 ซึ่งทำให้ เกิดองค์ความรู้ใหม่และเสริมสร้างทักษะในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งบทเรียนออนไลน์ที่สร้างขึ้นยังมี เนื้อหา ภาพประกอบ และสถานการณ์การแก้ปัญหาที่เป็นข่าวที่เป็นปัจจุบันเป็นที่สนใจในสังคม ทำ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้และเกิดทักษะในการแก้ปัญหาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฤดีรัตน์ แป้งหอม (2559) ได้ศึกษาสร้างชุดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องปรากฏการณ์ทางภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ครูผู้สอนเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการ แก้ปัญหาเป็นอย่างดี ซึ่งกิจกรรมเป็นตัวกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาตัดสินใจในสิ่ง ที่ต้องการแสวงหาและรู้จักทำงานร่วมกันเป็นทีมและมีการเรียนเป็นรายบุคคล ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับเพื่อนร่วมกลุ่มและผู้สอนอีกด้วย อีกทั้งครูผู้สอนยังกระตุ้น ผู้เรียนให้แสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สรุปองค์ ความรู้และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เมื่อ นักเรียนได้เรียนด้วยชุดกิจกรรมเกิดความเข้าใจทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่หลังเรียนสูงกว่า และสอดคล้องกับ งานวิจัยของวรศรา อ้นเกษ และวิเชียร อารังโสติสกุล (2560) ได้ศึกษาการสร้างและหาประสิทธิภาพ กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยครูจัดสถานการณ์ต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความสนใจ และมองเห็นปัญหาสามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้อยากเรียนได้ และเกิด ความสนใจในการค้นหาคำตอบ ซึ่งผู้เรียนจะต้องอธิบายว่ามีสิ่งใดเกี่ยวข้องกับปัญหานั้น นำไปสู่ การศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ตนอยากรู้ด้วยตนเอง มีวิธีการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย สามารถสังเคราะห์ ความรู้ นำความรู้ที่ได้ศึกษาค้นคว้ามานำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผล และสังเคราะห์ความรู้ที่ ได้มาจัดระบบองค์ความรู้และผู้เรียนทุกคนรวมทั้งครูร่วมกันประเมินผลงาน ทำให้นักเรียนมีทักษะ การแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, $SD = 0.38$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้มีการอธิบายถึงรูปแบบของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งมีบทเรียนออนไลน์ที่ช่วยทำให้เรียนการสอนน่าสนใจและมีแหล่งสืบค้นมากขึ้น ทั้งกรณี สถานการณ์ตัวอย่าง มีการจัดลำดับเนื้อหาการเรียนผ่านออนไลน์ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่าย และเรียนรู้ได้เร็วขึ้นและสามารถสืบค้นข้อมูลได้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความสนใจและ กระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร คุ่มครอง (2561) ได้ศึกษาการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชาเศรษฐศาสตร์ ในระดับมากที่สุด เนื่องด้วยนักเรียนนั้นได้รับคำชี้แจงและการอธิบายถึงกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้แก่ ผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่มีโอกาสทำงานด้วยกิจกรรมกลุ่ม ชอบที่ได้ มีโอกาสซักถามคุณครูผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจและ นักเรียนชอบได้ฝึกปฏิบัติเรียนรู้ด้วยตนเอง และ สอดคล้องกับไทยสิทธิ์ อภิระติง (2562) หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ร่วมกับบทเรียนออนไลน์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เนื่องด้วยครูผู้สอนได้มีการสร้างกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาการเรียนรู้อย่างง่ายต่อ การเรียนรู้ รวมทั้งบทเรียนออนไลน์มีภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่นักเรียน ครูผู้สอนควรเตรียมเนื้อหาอย่างละเอียด เพราะเนื้อหาที่เกี่ยวกับกฎหมายต้องมีความละเอียดและถูกต้อง ครูผู้สอนควรเตรียมแหล่งข้อมูลและทำความเข้าใจตัวอย่างของปัญหา เพื่อจะทำให้ลดเวลาในการค้นคว้าข้อมูล เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ใช้เวลาในการทำกิจกรรมและการสอนมากกว่าปกติ

1.2 ครูผู้สอนต้องนำประเด็นปัญหาที่มีความใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริงกับตัวนักเรียนเองในอนาคต เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนอยากหาคำตอบเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหา และจะต้องเชื่อมโยงประเด็นปัญหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

1.3 ครูผู้สอนควรมีการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนมีความยืดหยุ่นตามความเหมาะสมให้มีความสอดคล้องกับระยะเวลาเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา วิชากฎหมายในชีวิตประจำวัน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ร่วมกับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้สามารถมีช่องทางเรียนรู้ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. สืบค้น

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2566. จาก <http://academic.obec.go.th>.

ไถยสิทธิ์ อภิระติง. (2562). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับบทเรียนออนไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม*.

ณัฐพร คุ่มครอง. (2561). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน รายวิชา*

เศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ธานินทร์ ณะเอม. (2558). *ทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*

ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. จาก

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=8309.

มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา. (2566). *เส้นทางอนาคตการศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการศึกษาไทย.

วรศรา อ้นเกษ และวิเชียร อ่างโสดิสกุล. (2560). การสร้างและหาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถในการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 21(2). 285-296.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2559). *แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. จาก

<https://planning2.mju.ac.th/goverment/>.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *เอกสารเผยแพร่การก่ออาชญากรรมในเด็ก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2566. จาก <http://www.nso.go.th/sites>.

ฤทธิรัตน์ แป้งหอม. (2559). การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเรื่องปรากฏการณ์ทางภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 18(4). 278-293.